

Notă de argumentare

a respingerii demersului senatului Universității de Stat din Moldova cu privire la formarea Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în științe politice a dnei **ȚÎCU Viorica** cu tema „Regiunea transnistreană în geostrategia Federației Ruse: mecanisme de menținere a influenței”

În baza examinării tezei de doctor în științe politice a dnei ȚÎCU Viorica în cadrul ședinței Comisiei de experți în științe juridice, politice, militare și informații (ramurile științifice 55, 56, 58) a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), s-au constatat următoarele:

Tema tezei

1. Tema tezei nu corespunde, în temei, direcțiilor prioritare de cercetare, importanța și oportunitatea temei nu este evidentă, nivelul de argumentare și justificare este unul precar. Se impune modificarea prin precizare a temei tezei și a sintagmei cel mai des utilizate și în conținutul teze - „geostrategia Federației Ruse”.
2. Materialul expus nu corespunde tematicii lucrării. Este analizată în linii generale problematica transnistreană din perspectiva intereselor Federației Ruse, fără a fi luat în calcul și interesul, dar și poziția oficială a Republicii Moldova față de implicarea Federației Ruse în treburile interne ale Republicii Moldova prin susținerea fătășă a separatismului în Republica Moldova. Autorul tezei totalmente ignoră analiza critică a activității de subminare a statalității Republicii Moldova în contextul susținerii separatismului transnistrean de către Federația Rusă.

Conținutul de bază al tezei

3. Titlul capitolului de analiză nu este pe deplin adecvat formulat și expus cu mari curențe stilistice. Nu este clar din titlu în ce mod, din ce perspective și cu ce scop se analizează procesul de cercetare a Transnistriei. Studiile politologice analizate sunt redade parțial și tendențios.
4. Se atestă o anume discrepanță dintre subiectele formulate și conținutul subcapitolelor. Subcapitolul 1.2. pretinde eronat a studia „geostrategia Federației Ruse” ca fiind o abordare aparte în politologia contemporană. Nu sunt relevante și actuale sursele bibliografice, în special cele care justifică politica expansionistă a Federației Ruse în spațiul post sovietic, inclusiv Transnistria.
5. Rezultatele capitolului 1 sunt discutate predominant prin prisma istoriografiei și a abordărilor teoretice asupra regiunii transnistrene, cu accent pe influența geostrategică a Federației Ruse. Autorul se concentrează pe prezentarea diverselor perspective istorice și contemporane legate de implicarea Rusiei în regiune, dar adesea nu oferă o analiză aprofundată sau critică a acestor perspective. De exemplu, teza afirmă: „Analiza geostrategică a Federației Ruse în regiunea transnistreană este esențială pentru înțelegerea dinamicii regionale și internaționale actuale.” Deși aceasta este o afirmație valabilă, nu sunt furnizate detalii suficiente despre metodologia specifică folosită pentru analiza acestor dinamici, ceea ce lasă loc de interpretări vagi.
6. Aspectele reflectate în teză sugerează o prezentare superficială, iar teza se bazează preponderent pe surse secundare pentru a contura fundalul istoric al influenței Rusiei în Transnistria, fără a aduce noi interpretări sau analize critice ale surselor primare, acest lucru limitând capacitatea tezei de a oferi o perspectivă originală și profundă. În lucrare sunt repetate narativele existente în literatura de specialitate fără a se angaja într-o analiză critică a acestor narative sau a contesta interpretările stabilite, iar dimensiunea istoriografică suferă de o lipsă de rigurozitate științifică, critici metodologice și conține o abordare superficială a subiectului. Aceste deficiențe subminează valoarea academică a lucrării, sugerând necesitatea unei revizuirii substanțiale și a unei abordări mai critice și mai echilibrate.
7. Se constată absența abordării critice și a reinterpretării a unor idei din sursele relevante, deși aceste aspecte sunt esențiale pentru avansarea înțelegerii. Deși în teză se încearcă prezentarea unei conexiuni dintre istoricul zonei transnistrene și geopolitica Rusiei în acest spațiu, adesea se face acest lucru prin simpla enumerare a

- evenimentelor sau a politicii fără a le integra într-un cadru teoretic solid sau a explica cum aceste evenimente influențează situația actuală. Prezentarea axată în principal pe perspectiva rusă, neglijează alte viziuni importante, cum ar fi cele ale Republicii Moldova sau ale comunității internaționale, fapt care poate avea drept consecință o înțelegere incompletă a situației, unde nu sunt explorate toate dimensiunile și complexitățile. Secțiunile în care sunt prezentate aspectele istorice nu conțin o metodologie clară pentru analiza istorică, ci mai degrabă o colecție de date istorice alese care par să susțină teza autorului fără a oferi o evaluare echilibrată.
8. În ceea ce privește noutatea științifică, teza pretinde să ofere o perspectivă nouă asupra rolului regiunii transnistrene în strategiile geostrategice ale Rusiei, dar aceste „noutăți” nu sunt întotdeauna clar articulate. Un exemplu este: „Studiul oferă noi perspective asupra utilizării regiunii transnistrene ca instrument de influență rusă în politica externă.” Această afirmație necesită o elaborare mai profundă și dovezi specifice care să demonstreze cum aceste „noi perspective” diferă sau adaugă la discuțiile anterioare din literatura academică. Capitolul este bine structurat și acoperă o gamă largă de teorii și perspective, ceea ce îi conferă relevanță în contextul studiilor politologice despre regiunea transnistreană, însă claritatea discuției este uneori umbrită de densitatea informațiilor și de lipsa unei distincții clare între diferite argumente și surse, ceea ce poate face dificilă urmărirea firului logic. Deși capitolul 1 al tezei de doctorat prezintă o cercetare amplă a literaturii și introduce discuții relevante în contextul geostrategiei Rusiei în Transnistria, acesta ar beneficia de o analiză mai critică și de o clarificare a contribuțiilor originale ale autorului. Integrarea unei abordări mai analitice și a unei critici mai profunde a surselor ar putea spori semnificativ valoarea academică a lucrării.
 9. Conținutul corespunde în mică măsură titlului fiecărui capitol și subcapitol din partea de bază a tezei. Denumirile subcapitolelor 2.2., 3.1. și 3.2., dar și 4.1. și 4.2. necesită a fi reformulate deoarece sunt contradictorii, neclare, incorecte stilistic. Este necesar de eliminat exprimările nereușite cum ar fi „Studiul istoriografiei regiunii transnistrene în geostrategia Federației Ruse și a mecanismelor de menținere a influenței”. Nu e clar despre ce fel de istoriografie transnistreană e vorba. Poate fi vorba despre lucrările publicate de cercetători din Transnistria, ale căror credibilitate și obiectivitate științifică este foarte îndoielnică, dat fiind controlul total al Federației Ruse asupra vieții publice din regiune, aceștia fiind mai degrabă propagandiști ai intereselor Federației Ruse și trebuie tratați ca atare de comunitatea științifică internațională. La pag. 43 se menționează „După evenimentele din estul Ucrainei din 2014, scepticismul față de cercetările din Federația Rusă a crescut semnificativ. După izbucnirea crizei din Ucraina în 2014, relațiile tensionate dintre Rusia și Vest au dus la o accelerare a orientării Rusiei către Est”. Aprecierile de acest gen e necesar să fie clar plasate temporar și contextual în condițiile amplificării conflictului dintre Federația Rusă și Ucraina prin declanșarea invaziei Federației Ruse în Ucraina în februarie 2022. De asemenea, „orientarea spre Est” a Federației Ruse trebuie expusă corect geopolitic. Adică e necesar spre care centru regional din Est tinde Federația Rusă.
 10. Conținutul capitolelor este prezentat cu foarte puțină claritate, cu o anumită doză de incoerență, argumentele prezentate nu sunt de fiecare dată alese potrivit criteriul relevanței, având loc mai multe devieri de la subiectul propus spre a fi investigat. Influența și presiunea Federației Ruse asupra autorităților de drept din Republica Moldova sunt analizate ca fiind pe deplin justificate și determinate de statutul Federației Ruse de super putere regională, încălcându-se un șir de principii fundamentale ale cercetării științifice echilibrate și obiective, bazate pe respect și echidistanță față de statutul internațional, suveranitatea și interesele naționale ale tuturor statelor, indiferent de impactul și importanța lor geopolitică.
 11. Analiza celui de-al doilea capitol din teza de doctorat, intitulat „Fundamente teoretico-conceptuale și metodologice ale studiului geostrategic privind regiunea transnistreană”, evidențiază abordarea construcției teoretice și aplicarea conceptuală a geostrategiei în contextul regional specific al Transnistriei. Următoarele observații critice se concentrează asupra discuției rezultatelor, comparării cu literatura de specialitate, prezentării, relevanței și clarității informațiilor, ilustrate prin pasaje specifice din teză. Se încearcă de a stabili o conexiune între teoria geostrategiei și aplicarea acesteia în cazul Transnistriei, însă adesea rezultatele discutate sunt

- prezentate într-un mod abstract și insuficient ancorat în date empirice concrete. De exemplu: „Studiul geostrategic al regiunii transnistrene necesită o abordare complexă și multidisciplinară care să integreze diverse perspective analitice.” (p. 57) Această afirmație, deși indică necesitatea unei abordări complexe, nu este urmată de exemple specifice care să demonstreze cum această complexitate a fost realizată în practică. Capitolul face referiri la lucrările unor teoreticieni recunoscuți în domeniul geostrategiei, însă adesea fără a aduce o interpretare nouă sau o critică pertinentă a acestora.
12. Analiza dimensiunii metodologice a tezei relevă lacune semnificative în elaborarea unei metodologii riguroase și sistematice, ceea ce subminează validitatea și credibilitatea concluziilor avansate, deficiențe metodologice principale ale lucrării fiind: nedefinirea clară a metodologiei, lipsa de rigurozitate în analiza datelor, generalizări fără suport empiric.
 13. În cadrul tezei, se observă o explicație insuficientă a metodelor utilizate pentru colectarea și analiza datelor. De exemplu, în secțiunea privind metodologia, autorul menționează: „Studiul este efectuat prin prisma unei abordări calitative care pune accent pe analiza discursurilor și documentelor strategice ale Federației Ruse și ale altor actori relevanți.” Această descriere este vagă și nu specifică tehnicile concrete de analiză discursivă sau modalitățile de selecție a documentelor. De asemenea, nu se menționează cum aceste metode contribuie la testarea ipotezelor de cercetare sau la validarea argumentelor. În absența unei descrieri detaliate, metodologia apare mai degrabă ca o colecție aleatorie de proceduri decât ca un sistem coerent de investigație științifică.
 14. Analiza celui de-al 3-ea capitol a tezei de doctorat, intitulat „Spațiul post-sovietic în geostrategia Federației Ruse: priorități și mecanisme”, oferă o perspectivă detaliată asupra abordărilor și influențelor geostrategice ale Rusiei în spațiul post-sovietic, cu un accent deosebit pe regiunea transnistreană. Capitolul explorează evoluția strategiilor geostrategice ale Rusiei, accentuând mecanismele prin care aceasta își menține influența în statele post-sovietice. Discuția se bazează pe o analiză detaliată a politicilor și acțiunilor Rusiei, dar adesea rezultatele sunt prezentate fără o conexiune clară cu impactul lor specific asupra stabilității regionale și securității naționale a țărilor vizate. Teza face referire la teorii și modele existente în literatura de specialitate, însă adesea acestea sunt utilizate pentru a consolida afirmațiile fără a angaja o discuție critică sau comparativă profundă. O serie de afirmații, deși întemeiate pe lucrările unor autori renumiți, ar beneficia de o analiză mai riguroasă care să compare diferite perspective asupra strategiilor geostrategice ale Rusiei. Capitolul propune o perspectivă originală prin concentrarea pe mecanismele specifice prin care Rusia își exercită influența în regiunea transnistreană, oferind detalii despre modul în care aceste mecanisme se reflectă în politica externă rusă. Totuși, „noutatea” adesea nu este suficient de argumentată în contextul literaturii existente. Deși capitolul se bazează pe o documentare solidă și prezintă informații relevante pentru domeniu, ar beneficia de o abordare mai critică și comparativă a surselor utilizate și de o discuție mai detaliată a implicațiilor geostrategice globale ale acțiunilor Rusiei.
 15. Capitolul 3 se concentrează pe evoluția strategiilor geostrategice ale Rusiei, evidențind diverse mecanisme prin care aceasta își menține influența. Observăm că o serie de pasaje susțin diverse idei relevante doar printr-o prezentare generală. Cu toate acestea, nu există o conexiune clară între aceste rezultate și impactul lor specific asupra stabilității regionale și securității naționale, ceea ce ar putea indica o lipsă de profunzime în argumentație. Citarea unor autori pentru a susține afirmații despre importanța strategică a spațiului post-sovietic pentru Rusia sugerează o încercare de a ancora teza în discuțiile academice existente. Totuși, utilizarea surselor pentru a consolida afirmații fără o analiză critică sau comparativă sugerează o oarecare superficialitate.
 16. Referitor la afirmațiile făcute într-o serie de pasaje, se observă o lipsă de detaliere și argumentare profundă necesară pentru a susține argumentele robuste despre influența geostrategică a Rusiei. Analiza conținutului indică un efort de a prezenta idei ca fiind noi sau originale, totuși, nu se clarifică în ce măsură unele concepte introduse în circuitul academic diferă de altele sau adaugă valoare la teoriile existente, ceea ce poate sugera o mimare a originalității. Fără o discuție critică a modului în care aceste

- concepte noi se integrează sau se disting de lucrările anterioare, nu se poate susține că teza contribuie semnificativ la literatura de specialitate.
17. O problemă majoră în teza de doctorat este absența unei polemici științifice autentice. Citarea surselor unor surse pentru a susține puncte de vedere fără a angaja o discuție critică cu alte perspective sau a contracara critici existente reduce profunzimea și rigurozitatea analizei. De exemplu, referirea la teoriile lui Mackinder despre Heartland este folosită pentru a consolida o perspectivă, dar nu se discută critici contemporane ale acestei teorii sau aplicabilitatea ei în contextul modern.
 18. Capitolul 3 al tezei prezintă o analiză a influenței Rusiei în spațiul post-sovietic, dar suferă de pe urma unei acoperiri argumentative insuficiente și a unei polemici științifice limitate. Aceste deficiențe afectează capacitatea lucrării de a oferi o contribuție veritabilă și originală la înțelegerea geostrategiei Rusiei. Îmbunătățirea acestei lucrări ar necesita o abordare mai riguroasă în discutarea și susținerea afirmațiilor, o analiză mai profundă a literaturii de specialitate și un angajament mai clar în polemica științifică.
 19. Au fost depistate o serie de vulnerabilități, lacune argumentative și speculații asupra noutății științifice, precum și mimarea originalității. Există o serie de afirmații generale care necesită specificitate, fără a se oferi detalii, de exemplu despre natura sau impactul instrumentelor de influență, ceea ce slăbește argumentația.
 20. În lucrare nu există o discuție profundă despre cum au fost interpretate rezultatele sau cum contribuie acestea la literatura existentă. De exemplu, se afirmă: „Analiza impactului politicii externe a Federației Ruse asupra securității regionale este realizată prin evaluarea discursurilor politice și analiza conținutului mediatic.” Această afirmație nu este susținută de exemple specifice de discursuri sau articole de media analizate, nici nu se explică cum anume aceste surse au fost evaluate pentru a trage concluzii relevante. Absența detaliilor metodologice esențiale ridică întrebări serioase despre credibilitatea analizei și despre posibilele prejudecăți în selecția datelor.
 21. În teză frecvent se recurge la generalizări fără suport empiric solid. Un exemplu în acest sens este modul în care sunt tratate concluziile. Conținutul concluziilor lucrării subliniază dependența strategică a Republicii Moldova de politicile Kremlinului, demonstrând influența continuă a Rusiei în regiune, însă nu sunt consolidate de o argumentare metodologică riguroasă sau de dovezi empirice care să demonstreze direct această influență. Fără analiza sistematică a datelor colectate într-un cadru metodologic clar definit, astfel de afirmații rămân speculative și pot fi contestate din punct de vedere științific.
 22. Prin urmare, teza suferă de o fundamentare metodologică slabă, caracterizată prin lipsa de transparentă și detaliu în descrierea procedurilor de cercetare, utilizarea neconvingătoare a metodologiei calitative și generalizări care depășesc datele prezentate. Pentru a îmbunătăți credibilitatea lucrării, este esențială revizuirea profundă a abordării metodologice, îmbunătățirea clarității în descrierea procedurilor și o justificare mai solidă a concluziilor prin dovezi empirice relevante și riguros analizate.
 23. Concluziile la capitole din partea de bază a lucrării nu numai că nu sunt relevante sau fundamentate corespunzător, dar sunt redate insuficient, în 2-3 fraze. Acestea necesită a fi extinse, expuse pe puncte, numerotate, reflectând întregul spectru de argumentări și polemici din conținutul lucrării. Recomandările trebuie numerotate și fortificate prin ancorarea lor logică și realistă.
 24. Concluziile generale au fost formulate insuficient de bine, ne evidențiind aportul propriu în soluționarea problemelor, diferă și deviază, într-o anumită măsură, de la obiectivele trasate în partea introductivă, ca și conținut. Concluziile au fost formulate fără a se indica referințele la propriile lucrări de autor în care se conțin aceste idei din concluziile expuse. Recomandările sunt, în general, irelevante, inconcludente, lipsite de caracter inovativ și poartă un caracter prea general, prin urmare trebuie reformulate, bine expuse logic și stilistic și de menționat în ele nu numai instituția responsabilă de implementare, dar și costurile estimate, sursele necesare de a fi implementate etc.
 25. Rezultatele obținute sunt, în majoritatea lor, departe de a fi inovative și utile, mai ales cu o deschidere spre cercetare ulterioară în contextul în care problematica cercetată, cea a perspectivelor geostrategice ale Federației Ruse în spațiul post-sovietic deja suferă modificări importante în contextul războiului dus de Federația Rusă în Ucraina, însă partea ce ține de testarea rezultatelor obținute și aprobarea lor de către

- comunitatea științifică în cadrul unor dezbateri publice și foruri științifice nu este suficient de bine redată în introducerea la teză, referințele la propriile lucrări fiind destul de modeste și quasi-absente.
26. Deși teza pretinde a avea valoare aplicativă în îmbunătățirea politicilor de securitate, lipsesc exemple concrete sau studii de caz care să ilustreze cum aceste rezultate pot fi implementate practic pentru a influența deciziile politice sau strategiile de securitate națională. Analiza detaliată a mecanismelor de influență ale Federației Ruse este prezentată ca fiind riguroasă, însă teza adesea recurge la repetarea informațiilor din literatura de specialitate fără a le critica sau a le integra într-un cadru analitic robust, iar acest lucru ridică întrebări privind profunzimea analizei și critica teoretică. Teza menționează necesitatea cercetărilor ulterioare în domeniu, dar nu oferă un cadru clar sau propuneri specifice pentru direcțiile viitoare de cercetare, ceea ce limitează potențialul său de a ghida alte studii în acest domeniu complex. Concluziile tezei adesea par a fi declarații generale fără o legătură directă sau clară cu datele sau analizele prezentate în capitole, afectând coerența și concludența argumentelor.
 27. Bibliografia nu conține un număr impunător de surse noi, cu mențiunea că din totalitatea de surse utilizate, se regăsesc mai ales autori care cu greu pot fi calificați ca fiind echidistanți și obiectivi științific, fiind mai mult calificați ca propagandiști ai regimului Putin de expansiune și anexare de teritorii.
 28. Calitatea referințelor este în general acceptabilă, dar unele referințe bibliografice sunt numai tangențial legate de tematica cercetării.
 29. Anexele sunt prezente în conținutul tezei în număr de 3, dar pot fi calificate ca fiind inconcludente, lipsite de originalitate, în disonanță cu problematica cercetării, de asemenea, aceste anexe nu sunt conforme cu normele de scriere din Ghid. Prin urmare, gradul de corectitudine a numerotării lor poate fi evaluat ca satisfăcător și trebuie ajustat corespunzător, de asemenea nu sunt făcute referințe la ele în textul tezei, ceea ce trebuie de corectat.

Informație generală

30. Gradul corespunderii tezei de doctorat specialității solicitate este unul destul de modest, cu mențiunea că tema tezei necesită date și cunoștințe și din alte domenii ale științelor politice, științelor securității și relațiilor internaționale decât numai din cel al politologiei, și tinde către un caracter interdisciplinar și inter-ramural.
31. Formularea problemei de cercetare a fost efectuată necorespunzător, direcțiile de soluționare a problemei de cercetare au fost selectate incorect și în deviere față de scopul și obiectivele cercetării, și acestea formulate cu abateri serioase de la tematica tezei, care remarcă ca un element-cheie al cercetării influența FR asupra unei regiuni din cadrul RM. Scopul tezei se consideră că ar consta în investigarea teoretico-conceptuală a mecanismelor de influență în geostrategia Federației Ruse, prin efectuarea unui studiu analitic-aplicativ privind impactul acestor mecanisme asupra regiunii transnistrene a Republicii Moldova, formulare care este departe de tematica tezei care ar reieși din denumirea lucrării.
32. Analiza corelării dintre analiza situației prezentate în teză și problema de cercetare, direcțiile de soluționare, scopul și obiectivele cercetării evidențiază unele lacune în coerența și profunzimea abordării metodologice și teoretice. Pe parcursul tezei, se încearcă să lege elementele de context geopolitic și dinamica regională cu obiectivele declarate ale cercetării, însă, adesea conexiunile sunt insuficient fundamentate și lipsesc de consistență analitică. Teza își propune să exploreze „mecanismele de influență în geostrategia Federației Ruse și impactul acestora asupra regiunii transnistrene a Republicii Moldova”. Cu toate acestea, descrierea situației actuale și istorice este adesea narativă, fără o analiză critică suficientă care să demonstreze cum aceste detalii istorice și contextuale susțin direct obiectivele cercetării. De exemplu, în introducerea tezei, se menționează: „...transformarea semnificativă în cadrul securității europene și est-europene... a declanșat o serie de riscuri și amenințări pentru securitatea internă...” Această afirmație, deși relevă contextul general, nu este integrată sistematic în analiza specifică a influenței ruse asupra zonei transnistrene, limitând astfel capacitatea de a trasa legături clare și verificabile între contextul geopolitic larg și situația specifică din Transnistria.
33. Metodologia cercetării poate fi completată și cu alte abordări metodologice, dat fiind

- caracterul inter-ramural și interdisciplinar al cercetării propuse spre evaluare.
34. Scopul declarat este de a analiza „mecanismele de influență...”, însă analiza metodologică detaliată a acestor mecanisme este adesea superficială, fără o structură analitică riguroasă care să permită o evaluare empirică.
 35. Realizarea scopului și a obiectivelor cercetării a fost unul defectuos ce nu a permis obținerea unor rezultate pe deplin relevante.
 36. Teza denotă un anumit grad de noutate și originalitate științifică, cu menționarea necesității aducerii în discuție a unui număr mai mare de lucrări de autor din spațiul post-sovietic (alții decât cei din Federația Rusă sau Transnistria) și din Republica Moldova, pentru a se face mai lesne ancorarea situațională a problematicii cercetate.
 37. Problema științifică soluționată are un anumit grad de corectitudine, dar un caracter științific discutabil și nu este reflectată pe deplin în adnotare.
 38. Nivelul de procesare analitico-sintetică este unul destul de calitativ, însă, atitudinea critică a autorului nu a fost la un nivel foarte înalt, lăsând unele neclarități cu privire la poziția autorului față de cele expuse în lucrare, permițând dominarea în lucrare a opiniei și perspectivei antinaționale pentru Republica Moldova, cele care justifică separatismul și neagă dreptul Republicii Moldova la statutul de stat suveran și egal în drepturi cu Federația Rusă, ale cărei interese se prezintă a fi determinatorii pentru procesele politice din Republica Moldova.
 39. Completitudinea datelor, observărilor, simulărilor a fost de un nivel bun, dar nu de fiecare dată relevanța exemplurilor utilizate, cazurilor aduse ca exemplu și puse în discuție este deplină, nici frecvența recurgerii autorului la aceste exemple și studii de caz, nu este prea mare.
 40. Un aspect esențial care lipsește este integrarea efectivă a concluziilor cu analiza situațională detaliată în teză. Deși sunt prezentate multiple situații și contexte istorice, conexiunea dintre acestea și concluziile tezei nu este întotdeauna clară sau sistematic argumentată. De exemplu: „Concluziile lucrării subliniază dependența strategică a Republicii Moldova de politicile Kremlinului, demonstrând influența continuă a Rusiei în regiune.” Această afirmație, deși valabilă, nu este întotdeauna susținută de analiza datelor sau de o discuție critică despre cum exact influența Rusiei este manifestată și măsurată în termenii concreți ai politicii actuale a Republicii Moldova.
 41. Un alt punct vulnerabil este legătura dintre rezultatele cercetării și implicațiile acestora pentru cercetările viitoare sau pentru formularea politicilor. În timp ce teza identifică diverse mecanisme de influență ale Federației Ruse în regiunea Transnistreană, discuțiile despre cum aceste descoperiri ar putea influența politica reală sau direcțiile viitoare de cercetare sunt limitate. De exemplu: „Studiul oferă o bază pentru înțelegerea mai profundă a dinamicii regionale, care poate informa decidenții politici.” Această afirmație necesită o elaborare suplimentară despre cum anume teza propune să influențeze deciziile politice și ce tipuri de strategii ar putea fi dezvoltate pe baza concluziilor sale. Printr-o serie de ajustări, teza ar putea să furnizeze nu doar o analiză detaliată a influenței geostrategice a Rusiei, dar și recomandări valoroase pentru politicieni, decidenți și comunitatea academică, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă și mai practic aplicabilă a dinamicii regionale.
 42. Reflectarea esenței conținutului tezei în publicațiile autorului lasă de dorit din moment ce din lucrare nu devine evident acest aspect pe motiv că numai o extrem de mică parte a lucrărilor semnate de autor au fost propuse spre estimare și polemică în conținutul lucrării.
 43. Nivelul general de prezentare a tezei este foarte prost. Textul tezei trebuie redactat substanțial. Teza are un aspect destul de neîngrijit.

Forma și structura tezei

44. Formatul tezei nu corespunde standardelor în linii generale (font, interval, caractere, margini, pagina de titlu, numerotarea paginilor, abrevierile, coperta, prezentarea cuprinsului).
45. Prezentarea bibliografiei necesită să fie adaptată cerințelor în vigoare.
46. Limbajul utilizat este nesatisfăcător, textul tezei trebuie redactat stilistic și gramatical pentru a permite prezentarea acestuia la o nouă etapă de susținere a tezei.
47. Tabelele și figurile sunt prezente în lucrare, dar care nu corespund cerințelor. Numerotarea figurilor, tabelelor, anexelor, formulelor trebuie corectată conform Ghidului.